

Heemstede

Collegebesluit

Collegevergadering: 22-08-2023

Zaaknummer : 1205525
Team : Infra en Projecten Heemstede
Portefeuillehouder : A.M.C.E. Stam
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Groenbeleidsplan 80% versie

Kernboodschap

Het Groenbeleidsplan is de basis van hoe wij als Heemstede omgaan met ons openbaar groen. Het huidige beleid is aan vernieuwing toe. We kiezen voor meer ruimte voor ons openbaar groen. We investeren in de groeiplaats van bomen en in biodiversiteit. Het groen draagt bij aan het klimaatadaptief maken van de gemeente. Het maken van deze keuzes vereist investeringen en nieuwe manieren van naar de openbare ruimte kijken. Heemstede zet in op toekomstbestendig openbaar groen.

Besluit B&W

1. In te stemmen met het concept Groenbeleidsplan (80% versie) 2024-2033;
2. Het concept Groenbeleidsplan voor te leggen aan de commissie Ruimte om haar zienswijzen kenbaar te maken over het beleidsstuk (B-stuk).

Wettelijke grondslag

Juridisch en beleidskader

Wet natuurbescherming (2017)
Nota Ecologie (2021)
Programma Water en Klimaatadaptatie Heemstede (2022)
Nota Duurzaamheid Heemstede (2020)

Bevoegdheden

College artikel 160 van de Gemeentewet

Bestuurlijke achtergrond

De raad geeft een zienswijze op het nieuwe groenbeleidsplan. Het oude groenbeleidsplan is in 2014 vastgesteld. Daarnaast verbindt het Groenbeleidsplan de Nota Ecologie (2021) aan het groenbeleid. Twee moties, “spiegeltje, spiegeltje” en “wie groen doet, goed ontmoet, die zijn ingediend bij de Kadernotabespreking van 14 juli jongstleden gingen in op het groenbeleid. In dit beleidsplan zijn deze onderwerpen (apv vergroenen en boomspiegels) ook besproken.

Motivering

Klimaatverandering en klimaatadaptatie

Klimaatverandering en klimaatadaptatie spelen een grote rol in het nieuwe beleidsplan. Door klimaatverandering krijgen stedelijke gebieden steeds meer te maken met verschijnselen als hittestress, wateroverlast, droogte en heftigere stormen. Klimaatadaptatie houdt in dat wij de openbare ruimte inrichten met deze problemen in ons achterhoofd. Groen houdt water vast, koelt af en zorgt voor een aangener leefklimaat.

Daarnaast gaan we aan de slag met de ‘3-30-300 norm’. Deze norm houdt drie dingen in. Inwoners kunnen minimaal 3 bomen vanuit hun huis zien. Elke wijk heeft 30% bladerdek in de straat. Elke bewoner heeft binnen 300 m toegang tot een groene ruimte van tenminste 400 m². Hiermee creëren we naast een groene ook een klimaatadaptievere gemeente.

Biodiversiteit versterken

Een sterk ecosysteem kan beter omgaan met onder andere ziektes en veranderingen. Om dit sterke ecosysteem te behouden, is het van belang dat er veel verschillende soorten zijn en dat deze soorten vitaal zijn. Hierom zetten wij de komende jaren in op sterkere biodiversiteit in de gemeente. We gaan in onze aanplant en ons beheer voor een diverser bestand. Daarnaast planten we waar mogelijk vooral inheemse soorten. Inheemse soorten zijn soorten die van oorsprong in de regio voorkomen. Deze dragen meer bij aan biodiversiteit. Een eerste aanzet om biodiversiteit op de kaart te zetten is er al geweest vanuit de Nota Ecologie.

Bescherming bomen en groeiplaatsen

Bomen zijn van essentieel belang in het groenbeheer in een stedelijke omgeving. Bomen koelen, houden water vast en bieden ruimte aan dieren. Bomen hebben het echter zwaar in de stedelijke omgeving. Ze hebben veel ruimte bovengronds, maar ook zeker ondergronds nodig. Deze ruimte wordt steeds schaarser door onder andere kabels, leidingen en meer druk op de openbare ruimte. We gaan inzetten op betere groeiplaatsen voor bomen zodat ze minstens 60 jaar oud kunnen worden. We breiden boomspiegels uit. Om de toename aan groen te kunnen onderhouden laten we het onderhoudsbudget meegroeien met de toename aan groen in m².

We proberen zoveel mogelijk bomen die verdwijnen uit het straatbeeld, in dezelfde buurt terug te plaatsen. Echter is het van belang dat de boom hiervoor wel voldoende ruimte en voeding heeft om minimaal 60 jaar oud te worden. Er is een beslisboom opgesteld om te bepalen wanneer een boom teruggeplant kan worden. Dit is een concept versie van de beslisboom en wordt nog verder uitgewerkt. Deze is te vinden in de bijlage.

Uit de evaluatie van het kapbeleid volgen enkele aanbevelingen die we overnemen. Zo gaan we:

- Het aantal beschermde bomen weer verhogen naar 500 stuks
- Onderzoeken of een verdiepingsslag nodig is in de APV
- Bijhouden van boomaantallen én kroonvolume

Bredere doelgroep, meer dan alleen de mens.

Vanaf nu geven we meer ruimte aan andere doelgroepen: planten, dieren, bomen en de bodem. We stellen hiermee de mens meer gelijk aan zijn omgeving. De openbare ruimte wordt dus groen, tenzij de ruimte nodig is voor een andere functie en deze niet gecombineerd kan worden met groen.

Bij (her)inrichting houdt dit in dat we 10% van het beschikbare budget voor groen reserveren. Hiermee borgen we de groene ruimte in elk project en spelen we in op de toekomstige uitdagingen.

Duurzaamheid

Heemstede heeft haar duurzaamheidsambities vastgelegd in de Nota Duurzaam Heemstede 2020-2024. In deze Nota zijn vijf verschillende thema's benoemd te weten: energietransitie; circulaire economie, ecologie, klimaatadaptatie en duurzame mobiliteit. In het nieuwe Groenbeleidsplan van de gemeente Heemstede worden de thema's ecologie en klimaatadaptatie met elkaar verweven.

Werk met werk combineren

De uitvoering van de projecten gaan we zoveel mogelijk koppelen aan andere werkzaamheden. De insteek is om op een integrale manier werk met werk te combineren, zodat we efficiënt om gaan met de beschikbare budgetten. Dit doen we op wijkniveau.

Financiën

Groen herbergt diverse grote maatschappelijke functies die in de komende jaren alleen maar toenemen. Om deze functies in de toekomst een volwaardige plek te kunnen geven, is een wijziging van de omgang met groen noodzakelijk. Door nu te investeren in robuust en ecologisch waardevol groen, vangen we de vragen uit de komende jaren deels op.

In de kadernota 2024-2027 zijn al keuzes gemaakt. Er is besloten het huidige onderhoudsbudget van €1.029.000,- te handhaven. Daarnaast is er besloten om € 80.000,- bovenop dit budget jaarlijks uit te trekken voor calamiteiten en €50.000 voor biodiversiteit. Tot slot is er jaarlijks een vervangingsinvestering van €317.000,- voor plantsoenen toegevoegd.

De reguliere onderhoudsbudgetten van groen zijn de afgelopen jaren niet toereikend gebleken om zoveel mogelijk op kwaliteitsniveau A te onderhouden. Op basis van normbedragen (en kwaliteitsniveau) is een onderbouwing opgesteld in het groenbeleidsplan. Hierbij wordt het areaal aan groen in Heemstede vermenigvuldigd met kengetallen voor onderhoud. De volgende budgetten zijn beschikbaar gesteld in de kadernota en toereikend om het onderhoud op kwaliteitsniveau B uit te voeren.

Onderhoudsbudget	€ 1.108.082
Calamiteiten ¹	€ 80.000
Onderhoudsbudget totaal	€ 1.188.082

Budget 2023

Onderhoudsbudget	€ 1.108.082
Calamiteiten	€ 80.000
Biodiversiteit ²	€ 50.000
Onderhoudsbudget totaal	€ 1.238.082
Vervangingsinvestering per jaar³	€ 317.000

Budget 2024

Samenwerking en communicatie

Deze versie van het beleidsplan alsook het beleid op het gebied van duurzaamheid, ecologie en klimaatadaptatie vormen de basis om het gesprek aan te gaan met inwoners over de functies en uitdagingen van groen. Doel is om zowel inwoners als ondernemers en lokale natuurorganisaties te enthousiasmeren, faciliteren en motiveren om verder te vergroenen. Tegelijkertijd raadplegen we hen om het groenbeleidsplan verder fijn te slijpen. Het groenbeleidsplan maken we niet vóór inwoners en ondernemers, maar mét. De samenwerking is opgedeeld in drie fases. De eerste fase waarbij er input is gevraagd van betrokken partijen voor het tot stand komen van de 80% versie heeft al plaatsgevonden. Fase 2 bestaat uit een wijkgerichte aanpak met o.a. wijkwandelingen om samen met inwoners te onderzoeken hoe de wijk binnen de beleidskaders nog groener kan worden. In fase 3 gaan we in samenwerking met alle betrokken partijen en inwoners aan de slag met de uitvoering van het groenbeleid. Iedere fase jagen we met passende communicatiemiddelen aan.

¹ Jaarlijks beschikbaar gesteld in kadernota met ingang van 2023

² Jaarlijks beschikbaar gesteld in kadernota met ingang van 2024

³ Jaarlijks investeringsbudget beschikbaar gesteld in kadernota met ingang van 2024. Niet te gebruiken voor onderhoud

Planning/uitvoering

Fase & Besluitvorming	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun
Opstellen conceptbeleidsplan	■	■										
Vaststelling B&W			■									
Conceptplan in commissie Ruimte (zienswijze)				■								
Betrekken inwoners			■	■	■	■	■					
Vaststelling definitief plan in B&W								■				
Vaststelling in de gemeenteraad									■			
	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Bijlage(n)

- 1a. Concept Groenbeleidsplan (80% versie) 2024-2033
- 1b. Schouwformulier buitenruimte (behorend bij concept Groenbeleidsplan)
2. Nota Ecologie (2021)
3. Evaluatie Kapbeleid Heemstede (2022)
4. Beslisboom herplant bomen